

С. АМАНЖОЛОВ АТЫНДАҒЫ ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН МЕМЛЕКЕТТІК
УНИВЕРСИТЕТІ

Алия Нугуманова, Мадина Мансурова

**ТАБИҒИ ТІЛ МӘТІНДЕРІНДЕГІ
ТЕРМИНДЕРДІ АВТОМАТТЫ ТҮРДЕ
ТАНУ**

Монография

Өскемен
2019

Рецензия беруші:

Макашев Е.П., ф.-м.ғ.к, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ информатика кафедрасының доценті

Жантасова Ж.З., т.ғ.кандидаты, С.Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан мемлекеттік университетінің компьютерлік модельдеу және ақпараттық технологиялар кафедрасының меңгерушісі

Нугуманова Алия, Мансурова Мадина

Табиғи тіл мәтіндеріндегі терминдерді автоматты түрде тану: монография / Нугуманова Алия, Мансурова Мадина. – Өскемен, ШҚМУ 2019. – 96 б.

Пәндік сала мәтіндеріндегі терминдерді автоматты түрде шығару көптеген қосымшалары бар тапсырма болып табылады. Автоматты түрде шығарылатын терминдер құжаттарды рубрикациялауда жіктеуші белгілер ретінде, тезаурустар мен онтологияларды генерациялауда семантикалық концепт ретінде, БАҚ-ның контент-талдауында тірек түсініктер ретінде пайдаланылуы мүмкін. Іс жүзінде мәтінді автоматты түрде өңдеудің барлық тапсырмаларында, аннотациялауда, индексстеуде, жіктеуде, машиналық аудармада, білімдерді алуда және т.б. терминологияны шығару қажет болады.

Аталған тапсырманы шешу үшін пәндік сала мәтіндеріндегі терминдерді шығаруды автоматтандыруға мүмкіндік беретін көптеген тиімді әдістер құрастырылған. Бұл монография табиғи тілді өңдеу технологияларының келешегі мен даму мәселелерін анықтау үшін аталған әдістерді сипаттауға және жүйелендіруге шақырады. Анықталатын мәселелердің маңыздылығы қазіргі қоғамда орын алған ақпараттық жарылыс феноменіне негізделді. Табиғи тілді өңдеу саласындағы ғылыми қызметкерлерге, мамандарға, ЖОО оқытушыларына, докторанттарға, магистранттарға және студенттерге арналған.

© Нугуманова Алия, Мансурова Мадина, 2019

© С. Аманжолов атындағы ШҚМУ, 2019